

Dražba

Jde-li o následky případné procedurální vady předcházející vydání usnesení o příklepu v dražbě uskutečňované soudním exekutorem podle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu, jakož i možné vady při doručování dražební vyhlášky či usnesení o příklepu, je na místě je posoudit podle předpisů, na něž odkazuje ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu (zejména § 195 a násl. z. ř. s. a § 335 a násl. o. s. ř.). Z toho plyne, že ani tyto možné vady nemají za následek, že by pravomocné usnesení o příklepu bylo možné považovat za nicotné (srov. s § 57 ex. řádu, § 159a o. s. ř.). Měl-li dovolatel za to, že usnesení soudního exekutora o příklepu nemá obstát, protože nebyly splněny předpoklady pro udělení příklepu, měl využít instrumentů, které mu dává k dispozici procesní právo, aby zabránil vydání usnesení o příklepu, případně aby se domohl odklizení již vydaného usnesení o příklepu. Jestliže k tomu nedošlo a usnesení o příklepu nabylo právní moci a žalobce zaplatil jím uskutečněné nejvyšší podání, je na místě žalobce pokládat za vydražitele a za vlastníka předmětné nemovitosti. Jedinou procesní vadou, pro kterou by rozhodnutí odvolacího soudu nemohlo obstát (srov. s ustanovením 242 odst. 3 o. s. ř.), tak zůstává pouze nesprávný postup soudního exekutora, pro který by bylo na místě uzavřít, že usnesení o příklepu, od něhož žalobce dovozuje své vlastnické právo k předmětnému pozemku, dosud není v právní moci a nezpůsobuje tedy následky předpokládané v ustanovení § 159a o. s. ř., a tedy ani přechod vlastnického práva na žalobce.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 20 Cdo 2927/2020-174 ze dne 9.2.2021)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce J. M., narozeného dne XY, bytem XY, zastoupeného JUDr. V.J., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému Hlavnímu městu Praha se sídlem magistrátu v P., zastoupenému JUDr. P.B., advokátem se sídlem v P., za účasti vedlejšího účastníka na straně žalované Městské části Praha 21, se sídlem úřadu městské části v P., o určení vlastnictví k pozemku, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 14 C 136/2019, o dovolání žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. května 2020, č. j. 19 Co 75/2020-137, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. května 2020, č. j. 19 Co 75/2020-137, se zrušuje a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

1. Obvodní soud pro Prahu 9 rozsudkem ze dne 28. 11. 2019, č. j. 14 C 136/2019-83, zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal určení, že je výlučným vlastníkem nemovitosti parc. XY v k. ú. XY, obec XY (výrok I.), a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení 1 500 Kč k rukám jeho právního zástupce do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II.), a že žalobce je povinen zaplatit vedlejšímu účastníkovi řízení na náhradě nákladů řízení 1 500 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok III.). Soud po skutkové stránce uzavřel, že v současné době má předmětný pozemek ve správě vedlejší účastník řízení, Městská část Praha 21, které byla tato správa svěřena žalovaným. Pro tento pozemek je v katastru nemovitostí zapsáno duplicitně vlastnické právo pro žalobce i žalovaného, přičemž před datem 20. 2. 2019 bylo k tomuto pozemku zapsáno duplicitně vlastnické právo pro žalovaného a R. P. V rámci dědického řízení po R. P. byla nařízena likvidace pozůstalosti a soudní komisařka, notářka Mgr. S.G., uzavřela se soudním

exekutorem JUDr. F.E., Exekutorský úřad Praha 7, smlouvu o provedení dobrovolné dražby dle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu. JUDr. F.E. poté provedl dobrovolnou dražbu a dne 21. 3. 2019 udělil příklep na předmětnou nemovitost žalobci. Žalovaný o konání této dražby věděl, neboť mu byla doručena dražební vyhláška, což vzal soud za prokázané z dražebního spisu a z obsahu úřední desky žalovaného. Soud prvního stupně analogicky převzal závěry učiněné v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2015, sp. zn. 21 Cdo 2344/2014, týkající se dražeb prováděných ve smyslu zákona č. [26/2000](#) Sb., o veřejných dražbách, a uzavřel, že dražebník (soudní exekutor JUDr. F.E., Exekutorský úřad Praha 7) měl v souladu s ust. § 66 odst. 2 ex. řádu v dané věci ověřit vlastnictví R. P., neboť na základě výpisu z katastru nemovitostí i ze smlouvy o provedení dražby měl vážné důvody o řádnosti jejího vlastnictví pochybovat. Protože tak neučinil, nelze v daném případě vůbec hovořit o reálném provedené dobrovolné dražby podle exekučního řádu a žalobce z ní tak pro sebe nemůže dovozovat vlastnické právo k předmětnému pozemku.

2. K odvolání žalobce i žalovaného Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 13. 5. 2020, č. j. 19 Co 75/2020-137, rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že se určuje, že žalobce je výlučným vlastníkem nemovitosti parc. XY, k. ú. XY, obec XY, LV XY (výrok I.), a rozhodl, že žalovaný a vedlejší účastník řízení jsou povinni zaplatit žalobci společně a nerozdílně na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně částku 15 406 Kč a za odvolací řízení částku 17 342 Kč, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce (výrok II.). Odvolací soud se neztotožnil se závěrem soudu I. stupně, že dražba účinně neproběhla a tudíž ani nemohlo dojít ke změně vlastnického práva. Soudní exekutor byl v dané věci pověřen provedením dražby předmětné nemovitosti na návrh oprávněné osoby disponovat s věcí (zde soudní komisařky) ve smyslu ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu a soudní komisaře byl dán předchozí souhlas soudem I. stupně ke zpeněžení nemovitého majetku patřícího do likvidační podstaty dle ustanovení § 231 odst. 1 z. ř. s. Podle odvolacího soudu lze přisvědčit soudu I. stupně, že soudní exekutor mohl přistoupit k dražbě dle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu ve spojení s ustanovením § 66 odst. 2 ex. řádu jen za situace, jestliže měl doloženo, že nemovitá věc je ve vlastnictví zůstavitelky. Doložení vlastnictví však neznamená prokázání. K tomu, aby bylo doloženo vlastnictví k nemovité věci, postačí, že z listin taxativně vymezených v ustanovení § 66 odst. 2 ex. řádu, které má soudní exekutor k dispozici, vlastnictví vyplývá, a že ze žádných dalších skutečností, které jsou exekutorovy známy, neplyne, že by vlastníkem nebyl. Vlastnictví zůstavitelky (R. P.) bylo v dané věci doloženo listinou vydanou státním orgánem – pravomocným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 31. 10. 2018, č. j. 13 D 227/2018-152, a žalovaný jako účastník dědického řízení proti tomuto usnesení nijak nebrojil a ani nepodal odvolání. S odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 559/2014, odvolací soud uvedl, že usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 31. 10. 2018, č. j. 13 D 227/2018-152, nabylo právní moci dne 28. 11. 2018, žalovaný byl účastníkem řízení dle ustanovení § 117 odst. 1 z. ř. s. a proto je pro něj uvedené usnesení závazné ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 z. ř. s. ve spojení s ustanovením § 159a a § 167 odst. 2 o. s. ř. Správnost pravomocného usnesení o určení obvyklé ceny majetku zůstavitelky a o nařízení likvidace dědictví tak již nelze přezkoumávat. Žalovaný navíc ani v průběhu procesu nařízení a provedení dobrovolné dražby nijak proti postupu soudního exekutora nebrojil a ani po udělení příklepu nevznesl žádné námítky. Dle ustanovení § 76 odst. 2 věty druhé ex. řádu se na dražbu použijí ustanovení exekučního řádu o provedení exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí. Proto je třeba vycházet i z ustanovení § 57 ex. řádu, dle něhož je uvedení v předešlý stav v exekučním řízení vyloučeno. Pokud tedy vydražitel (žalobce) nabyt vlastnictví, a to i tehdy, když by podmínky pro konání dražby dle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu nebyly splněny, pak vlastnický poměr k vydraženému pozemku již nelze vrátit do stavu předcházejícího dražbě. Odvolací soud uzavřel, že v daném případě byla dražba úspěšně ukončena udělením příklepu na vydraženou nemovitost ve prospěch žalobce dle ustanovení § 336j odst. 1 věty první o. s. ř. Usnesení o příklepu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-2, nabylo právní moci dne 9. 4. 2019 a současně bylo téhož dne žalobcem zapláceno nejvyšší podání. Žalobce tak nabyt vlastnické právo k předmětnému pozemku ke dni 21. 3. 2019 ve smyslu ustanovení § 52 odst. 1 ex. řádu ve spojení s ustanovením §

3. Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, jehož přípustnost zakládá na tom, že napadený rozsudek odvolacího soudu závisí na řešení otázky hmotného nebo procesního práva, která v rozhodovací praxi dosud nebyla vyřešena. Namítá, že soudy obou stupňů chybně posoudily otázku doručování, neboť v předcházejících řízeních byl žalovaný obeslán pouze s ohledem na svou povahu správního orgánu za účelem vyvěšení těchto listin na úřední desce. V pozůstalostním řízení ani v řízení o dražbě mu nebylo doručováno jako účastníku řízení, přičemž doručení za účelem vyvěšení na úřední desce ve smyslu ustanovení § 336c odst. 1 písm. e) o. s. ř. nelze považovat za doručení přímo žalovanému jakožto účastníku řízení. Dle dovolatele trpí dražební vyhláška zásadními vadami, protože je v ní chybně obsažen údaj o vlastníkově draženého pozemku, když vlastnictví k němu není zapsáno jako duplicitní, ale jako výlučné pro paní R. P. S ohledem na tuto skutečnost nelze po žalovaném požadovat, aby v případě, že je mu listina doručena výhradně za účelem vyvěšení na úřední desce, z nesprávné dražební vyhlášky jen na základě identifikace pozemku pravidelně kontroloval, zda dražební vyhláška nemá za cíl dispozici s pozemkem v jeho vlastnictví. Celý proces dobrovolné dražby má tedy takové vady, které důvodně vylučují samotnou její existenci. Žalobce se pozemek pokusil nabýt z čistě spekulativních důvodů, nemohl být při svém jednání v dobré víře a jednal zjevně v rozporu s dobrými mravy. Odvolací soud svým rozsudkem schválil obcházení zákona, čímž bylo porušeno ústavně zaručené vlastnické právo žalovaného. Dovolatel navrhl, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

4. Žalobce ve vyjádření k dovolání uvedl, že má za to, že dovolání žalovaného není přípustné, neboť v něm není vymezena žádná konkrétní otázka procesního nebo hmotného práva, na jejímž posouzení by měl rozsudek odvolacího soudu záviset. Dovolatel pouze polemizuje s právním posouzením věci odvolacím soudem a na podkladě námitek směřujících do skutkových zjištění přistupuje k vlastnímu hodnocení důkazů, z nichž si formuluje své vlastní závěry o skutkovém stavu. Dle žalobce je rozsudek odvolacího soudu věcně správný a v souladu se zákonem i judikaturou odvolacího soudu. Navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání žalovaného odmítl.

5. Vedlejší účastník na straně žalované ve vyjádření k dovolání uvedl, že se ztotožňuje s argumentací žalovaného uvedenou v dovolání. I kdyby byla dražba v rámci pozůstalostního řízení provedena platně, může tato teoreticky založit vlastnické právo žalobce namísto zůstavitelky, ale nemůže zrušit duplicitně zapsané vlastnické právo žalovaného. Soudy pak v této situaci měly posoudit, kterému z duplicitně zapsaných vlastníků svědčí delší nepřerušovaná řada nabývacích titulů, a případně měly také přihlídnout ke vznesené námitce vydržení předmětného pozemku. Odvolací soud ve svém rozsudku odkazuje na judikaturu týkající se skutkově odlišných případů a taktéž se nevypořádal s námitkou vydržení předmětného pozemku vedlejším účastníkem řízení a námitkou, že v pozůstalostním řízení ani v řízení o dražbě nebyl vedlejší účastník řízení obeslán, ačkoliv obeslán být měl, a tudíž nemohl činit žádné právní kroky na svou obranu.

6. Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (srov. čl. II bod 2 zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony) – dále jen „o. s. ř.“. Zjistil, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. Zároveň jde o rozhodnutí, proti kterému je dovolání přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., neboť posouzení věcné správnosti dovoláním napadeného rozsudku závisí na zodpovězení právní otázky, zda i v situaci, kdy nedošlo ke splnění materiálních předpokladů pro uskutečnění dražby konané exekutorem podle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu na základě pověření ze strany soudního komisaře podle ustanovení § 232 odst. 1 písm. d) z. ř. s., nebo trpí-li proces vedoucí k vydražení věci podle ustanovení § 232 odst. 1 písm. d) z. ř. s. vadami, pro které nemělo dojít k

udělení příklepu, se vydražitel stává na základě pravomocného usnesení o příklepu a po zaplacení nejvyššího podání (§ 336l odst. 2 o. s. ř.) vlastníkem vydražené nemovité věci, která dosud nebyla v judikatuře dovolacího soudu v úplnosti vyřešena. Dovolací soud proto přezkoumal napadený rozsudek ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř. bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.).

7. Podle ustanovení § 232 odst. 1 písm. d) zákona č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních – dále jen „z. ř. s.“, majetek patřící do likvidační podstaty lze zpeněžit prodejem v dražbě provedené soudním exekutorem podle jiného právního předpisu.

8. Podle ustanovení § 76 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů – dále jen „ex. řád“, exekutor může též provést dražbu movité či nemovité věci na návrh vlastníka či osoby oprávněné disponovat s věcí. Přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

9. Podle ustanovení § 69 ex. řádu nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na exekuci prodejem movitých věcí a nemovitých věcí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitých věcí.

10. Podle ustanovení § 66 odst. 2 ex. řádu k exekuci prodejem nemovité věci povinného může exekutor přistoupit, jen jestliže bude listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře doloženo, že nemovitá věc je ve vlastnictví povinného.

11. Podle ustanovení § 57 ex. řádu uvedení v předešlý stav je v exekučním řízení vyloučeno.

12. Podle ustanovení § 336l odst. 2 o. s. ř. vydražitel se stává vlastníkem vydražené nemovité věci s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu. Předražitel se stává vlastníkem nemovité věci s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o předražce právní moci a předražek byl zaplacen, a to ke dni jeho vydání.

13. K provedení dražby podle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu je exekutor oprávněn na návrh oprávněné osoby nebo orgánu, a to zpravidla (stanoví-li tak zvláštní zákon) poté, co s navrhovatelem uzavře smlouvu o provedení dražby. Exekutor může v mezích ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu vést dvojí typ dražby, jednak „dražbu veřejnoprávní“, jednak „dražbu soukromoprávní“. Dražbou podle předpisů veřejného práva je dražba, kterou exekutor koná na základě návrhu nebo pověření osoby či orgánu, který je nadán veřejnoprávní pravomocí k vedení řízení, v jehož rámci se má dražba uskutečnit. Jedná se zejména o dražbu vedenou na základě návrhu notáře v postavení soudního komisaře nebo insolvenčního správce [§ 232 odst. 1 písm. d) z. ř. s., § 289a zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení]. „Soukromoprávní dražbou“ je dražba, kterou exekutor uskutečňuje nikoliv na návrh nebo z pověření orgánu veřejné moci, ale pouze a jedině na základě soukromoprávního ujednání (smlouvy o provedení dražby) s osobou soukromého práva, typicky s vlastníkem věci (§ 17 odst. 1 a § 36 odst. 1 zákona č. [26/2000](#), o veřejných dražbách – dále jen „ZVD“). V soukromoprávní dražbě exekutor vystupuje pouze jako dražebník, nikoliv jako subjekt, na který byla přenesena veřejnoprávní pravomoc ke zpeněžení věci ze strany orgánu vedoucího hlavní řízení (např. soudního komisaře nebo insolvenčního správce). Z toho mj. plyne, že proti úkonu exekutora (např. vůči příklepu) není při soukromoprávní dražbě přípustný opravný prostředek. Právní následky příklepu a případných pochybení exekutora se řeší podle ZVD, případně podle obecných norem soukromého práva (např. § 545 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku – dále jen „o. z.“). Naopak činí-li exekutor úkony při „veřejnoprávní dražbě“, posuzuje se přípustnost případného opravného prostředku do úkonů exekutora během dražby podle norem veřejného práva procesního (např. § 336k o. s. ř., jde-li o příklep při dražbě nemovité věci). Následky „veřejnoprávní dražby“ a případné vady, k nimž došlo při uskutečnění „veřejnoprávní“ dražby, se rovněž posuzují podle předpisů veřejného práva procesního, tedy ustanovení ex. řádu a na ně navazujících norem o.

s. ř., případně zvláštních procesních norem, na jejichž základě se uskutečňuje hlavní řízení, v jehož rámci je soudní exekutor oprávněn k uskutečnění dražby (zde § 195 a násl. z. ř. s.); ustanovení ZVD ustupují do pozadí (k tomu srov. § 76 odst. 2 ex. řádu a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 559/2014). V projednávané věci se jedná o dražbu uskutečňovanou podle předpisů veřejného práva, protože soudní exekutor byl provedením dražby předmětného pozemku pověřen notářkou jako soudní komisařkou na základě smlouvy o provedení dobrovolné dražby ze dne 20. 2. 2019, když usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 31. 10. 2018, č.j. 13 D 227/2018-152, byla nařízena likvidace dědictví. Případné vady, k nimž došlo při uskutečnění dražby exekutorem, se tedy posuzují podle veřejného práva procesního (§ 76 odst. 2 ex. řádu); včetně rozpoznání právních následků dražební vyhlášky soudního exekutora ze dne 20. 2. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-2, a jejího případně nesprávného obsahu nebo nekorektního způsobu jejího doručení účastníkům pozůstalostního řízení. Totéž se týká i následků usnesení soudního exekutora ze dne 21. 3. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-2, jímž soudní exekutor udělil žalobci příklep, a usnesení ze dne 9. 4. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-3, kterým exekutor žalobci potvrdil nabytí vlastnického práva.

14. Ze shora uvedeného se tedy podává, že koná-li soudní exekutor dražbu nemovité věci podle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu v rámci likvidace dědictví [§ 232 odst. 1 písm. d) z. ř. s.], uplatní se ustanovení § 336l odst. 2 o. s. ř., podle něhož se vydražitel stává vlastníkem vydražené nemovité věci s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu. Uvedení v předešlý stav je v exekučním řízení vyloučeno (§ 57 ex. řádu) a nelze ho dosáhnout ani prostřednictvím žaloby o určení vlastnického práva třetí osoby k vydražené věci podané vůči vydražiteli.

15. Na právě uvedeném ničeho nemění právní názor již dříve vyjádřený v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 559/2014, podle něhož „podal-li návrh na provedení dražby (jako ‚žadatel‘) notář jako soudní komisař při likvidaci dědictví, jedná se o právní prostředek zpeněžení movitých či nemovitých věcí patřících do zůstavitelova majetku uskutečňovaný na základě smlouvy uzavřené mezi soudním exekutorem a notářem jako pověřeným soudním komisařem. Ustanovení exekučního řádu se proto při provedení dražby použijí jen přiměřeně, tedy jen tehdy a pouze tak, jak to odpovídá smyslu a účelu ‚smluvené‘ dražby jakožto právního prostředku zpeněžení majetku...Přiměřenost‘ postupu podle ustanovení exekučního řádu (§ 76 odst. 2 ex. ř.) při dražbě nemovitostí proto spočívá - s přihlédnutím ke smyslu (účelu) této dražby, provedené na návrh notáře jako soudního komisaře a na základě smlouvy uzavřené mezi soudním exekutorem a notářem - v aplikaci těch ustanovení, která upravují ‚technologie‘ prodeje nemovitostí v dražbě a která vypořádávají věcná a nájemní práva, jež (případně) na nemovitostech vážnou.“ K tomuto již dříve vyjádřenému závěru dovolacího soudu je nyní třeba dodat, že součástí „technologie“ dražby konané exekutorem podle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu a podle ustanovení § 232 odst. 1 písm. d) z. ř. s. bez pochyb je i právní následek předpokládaný v ustanovení § 336l odst. 2 o. s. ř., tedy že s právní mocí usnesení soudního exekutora o příklepu a se zaplacením nejvyššího podání ze strany vydražitele se spojuje přechod vlastnického práva k vydražené nemovité věci na vydražitele. Jde totiž o dražbu, která se uskutečňuje v rámci určité veřejnoprávní procedury; přitom nehraje roli, zda takovou veřejnoprávní procedurou je exekuce, nebo dražba při likvidaci dědictví v rámci pozůstalostního řízení. V obou případech totiž vydražitel získává vlastnické právo na základě pravomocného rozhodnutí soudního exekutora, jenž přímo nebo na základě pověření vykonává pravomoc k uskutečnění úkonů během civilního soudního řízení. Vznikají tedy následky spojené s právní mocí rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 159a o. s. ř.

16. Uzavřel-li Nejvyšší soud dříve rovněž, že dražebník je povinen před podáním návrhu na uskutečnění veřejné dobrovolné dražby zachovat běžnou (obvyklou) opatrnost s tím směřováním, že jinak udělením příklepu ze strany soudního exekutora nedojde k přechodu vlastnického práva k vydražené nemovitosti (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2015, sp. zn. 21 Cdo

2344/2014), jde o názor, jenž je vyjádřen v případě, že soudní exekutor konal veřejnou dražbu podle ustanovení § 17 a násl. ZVD na návrh vlastníka, nikoliv při likvidaci dědictví z vůle soudního komisaře. Šlo tedy o „dražbu soukromoprávní“, nikoliv o „dražbu veřejnoprávní“ jak je tomu v nyní posuzovaném případě.

17. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně uzavřel, že se dražba uskutečnila a byla završena pravomocným usnesením exekutora o udělení příklepu žalobci (usnesení soudního exekutora ze dne 21. 3. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-2). Proto se žalovaný stal vlastníkem dražené nemovitosti, i kdyby nebyly splněny materiální předpoklady pro uskutečnění dražby a udělení usnesení o příklepu (srov. s § 57 ex. řádu, jenž chrání dobrou výru vydražitele pro případ, že příklep byl udělen ve „veřejnoprávní dražbě“). Tento právní názor odvolacího soudu je s ohledem na výše uvedené v základu správný, protože exekutor toto usnesení vydal z vůle soudního komisaře, když právě soudní komisař na exekutora delegoval pravomoc k prodeji předmětného pozemku v rámci likvidace dědictví. Namítá-li tedy dovolatel, že „se žalobce pokusil nabýt pozemek z čistě spekulativních důvodů“, že již v době dražby měl a mohl předpokládat, že vlastníkem předmětného pozemku je dovolatel, že dovolatel předmětný pozemek vydržel, že dražba neměla proběhnout, protože k předmětnému pozemku bylo vedeno duplicitní vlastnictví, a že z toho důvodu usnesení soudního exekutora o příklepu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-2, neobstojí podle hmotného práva jako účinný nabývací titul, není na místě se s jeho argumenty ztotožnit. Tyto námitky mající podstatu ve hmotném právu mohly být věcně vyhodnoceny jen v rámci procesních obran, které dovolateli dávalo k dispozici procesní právo v rámci řízení o likvidaci dědictví, případně během procedury, při níž došlo k udělení příklepu. Požadavek žalobce na určení vlastnictví k předmětnému pozemku, který se opírá o pravomocné usnesení soudního exekutora o příklepu, není na místě za situace vylíčené dovolatelem pokládat za zjevné zneužití práva ve smyslu ustanovení § 8 o. z.

18. Jde-li o následky případné procedurální vady předcházející vydání usnesení o příklepu v dražbě uskutečňované soudním exekutorem podle ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu, jakož i možné vady při doručování dražební vyhlášky či usnesení o příklepu, je na místě je posoudit podle předpisů, na něž odkazuje ustanovení § 76 odst. 2 ex. řádu (zejména § 195 a násl. z. ř. s. a § 335 a násl. o. s. ř.). Z toho plyne, že ani tyto možné vady proto nemají za následek, že by pravomocné usnesení o příklepu bylo možné považovat za nicotné (srov. s § 57 ex. řádu, § 159a o. s. ř.). Měl-li dovolatel za to, že usnesení soudního exekutora o příklepu nemá obstát, protože nebyly splněny předpoklady pro udělení příklepu, měl využít instrumentů, které mu dává k dispozici procesní právo, aby zabránil vydání usnesení o příklepu, případně aby se domohl odklizení již vydaného usnesení o příklepu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 559/2014). Jestliže k tomu nedošlo a usnesení o příklepu nabylo právní moci a žalobce zaplatil jím uskutečněné nejvyšší podání, je na místě žalobce pokládat za vydražitele a za vlastníka předmětné nemovitosti (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2004, sp. zn. 22 Cdo 1229/2003, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. 22 Cdo 1957/2010). Jedinou procesní vadou, pro kterou by rozhodnutí odvolacího soudu nemohlo obstát (srov. s ustanovením 242 odst. 3 o. s. ř.), tak zůstává pouze nesprávný postup soudního exekutora, pro který by bylo na místě uzavřít, že usnesení o příklepu, od něhož žalobce dovozuje své vlastnické právo k předmětnému pozemku, dosud není v právní moci a nezpůsobuje tedy následky předpokládané v ustanovení § 159a o. s. ř., a tedy ani přechod vlastnického práva na žalobce.

19. Nelze přehlédnout, že žalovaný v dovolání uvedl, že „jakékoliv zaslané listiny byly žalovanému doručovány toliko jako správním orgánem, a to za účelem vyvěšení těchto listin na úřední desce.“ Z této formulace je zjevné, že tato námitka se zjevně týká i samotného způsobu doručení usnesení soudního exekutora o příklepu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 151 DDr 025/2018-2. Tato námitka tedy směřuje i k posouzení, zda usnesení o příklepu nabylo právní moci i za situace, kdy údajně nebylo

dovolateli doručeno jako účastníku řízení, ale jen jako obecnímu úřadu obce, v jehož obvodu se nachází nemovitá věc [§ 336c odst. 1 písm. e) o. s. ř.]. Odvolací soud se ale tímto argumentem žalovaného nezabýval, což vedlo k tomu, že neúplně zjistil skutkový stav, proto je jeho právní posouzení situace jako celku neúplné a tudíž nesprávné. Jako dostatečné přitom nelze pokládat odůvodnění, v němž se uvádí, že předmětné listiny byly dovolateli doručeny do datové schránky, aniž by se odvolací soud zabýval i tím, zda toto doručení proběhlo jako doručení účastníku podle § 49 a násl. o. s. ř., nebo jen jako akt doručení podle § 336c odst. 1 písm. e) o. s. ř., takže dovolatel si právem neuvědomil, že usnesení o příklepu se jej přímo týká, v důsledku čehož nelze v daném případě použít ustanovení § 50f odst. 5 o. s. ř.

20. Ze shora uvedeného vyplývá, že odvolací soud se musí blíže vypořádat i s námitkou žalovaného, že mu usnesení o příklepu nebylo řádně doručeno, protože doručení údajně proběhlo jen podle ustanovení § 336c odst. 1 písm. e) o. s. ř. Proto Nejvyšší soud napadený rozsudek podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil a vrátil věc odvolacímu soudu k novému rozhodnutí.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)